Elatis

Estland

1 Mida tähendavad mõisted „elatis" ja „ülalpidamiskohustus"? Kes peavad maksma teistele elatist?

Ülalpidamiskohustus on põhiseaduse kohaselt perekonna kohustus hoolitseda oma abivajavate liikmete eest.

Elatis on ülalpidamiseks makstav summa, mida tasutakse üldjuhul perioodiliselt rahas. Elatise võib õigustatud isiku nõudel kohus mõnedel juhtudel välja mõista ka ühekordselt makstava summana. Alaealisele lapsele elatist maksma kohustatud isik võib mõjuval põhjusel nõuda, et tal võimaldataks maksta muul viisil kui raha maksmise teel.

Ülalpidamist on kohustatud abivajavale isikule andma eelkõige tema täisealised esimese astme ülenejad ja alanejad sugulased ehk täisealine laps ja vanem on vastastikku kohustatud teineteist ülal pidama. Teise astme ülenejad sugulased on ülalpidamiskohustuslased oma alaealiste alanejate sugulaste suhtes. Abikaasad on vastastikku kohustatud perekonda oma tööga ja varaga ülal pidama, mis hõlmab tegevust ühise majapidamise kulude katteks ning kummagi abikaasa ja nende laste tavapäraste ning erivajaduste rahuldamiseks. Abivajava isiku ülalpidamiseks võib olla kohustatud ka isiku lahutatud abikaasa või isik, kellega isik ei ole abielus, kuid kellega tal on ühine laps.

Ülalpidamist annab alaealise lapse vanem elatise maksmise teel eeskätt juhul, kui ta ei ela lapsega koos või kui ta ei osale lapse kasvatamises. Abivajava isiku lahutatud abikaasa on kohustatud ülalpidamist andma eelkõige siis, kui isik ei suuda pärast lahutust ühise lapse hooldamise tõttu ise enda ülalpidamise eest hoolitseda või kui ta on abivajav vanuse või terviseseisundi tõttu. Isik, kellel on abivajava isikuga ühine laps on kohustatud ülalpidamist andma kaheksa nädalat enne ja kaksteist nädalat pärast lapse sündi ning hiljem, kui isik on abivajav ühise lapse kasvatamise, raseduse või sünnituse põhjustatud tervisehäire tagajärjel.

2 Millise vanuseni võib laps elatist saada? Kas alaealiste ja täiskasvanute ülalpidamise kohta kehtivad erinevad eeskirjad?

Täisealine on 18-aastaseks saanud isik, alla 18-aastane isik on alaealine. Ülalpidamist on õigustatud saama alaealine laps, keda eelkõige peavad võrdsetes osades ülal pidama tema vanemad. Ülalpidamist on õigustatud saama ka laps, kes täisealiseks saanuna jätkab põhi- või keskhariduse omandamist põhikoolis, gümnaasiumis, kutseõppeasutuses või kõrghariduse omandamist ülikoolis, kuid mitte kauem kui 21-aastaseks saamiseni. Elatise arvestamise alused on alaealiste ja täisealiste laste osas erinevad. Täisealisele lapsele elatise arvestamisel määratakse ülalpidamise ulatus kindlaks ülalpidamist saama õigustatud isiku vajadustest ja tema tavalisest elulaadist lähtudes, kuid eeldatakse, et täisealine isik on võimeline vähemalt osaliselt endale ise ülalpidamist teenima ning isikul tekib õigus nõuda ülalpidamist üksnes juhul, kui täisealiseks saanud isikul ei ole vara enda ülalpidamiseks ja temalt ei saa õppetöö või muu mõjuva põhjuse tõttu eeldada sissetuleku hankimist oma vajaduste rahuldamiseks.

Täisealine laps peab iseseisvalt uuesti kohtusse pöörduma, kui ta soovib elatise maksmise jätkumist pärast täisealiseks saamist ja kui eelneva kohtuotsuse kohaselt on elatise maksmise kohustus lõppenud.

Muu alaneja või üleneja sugulane, kes ei ole võimeline ennast ise ülal pidama, on õigustatud saama elatist juhul, kui ta on abivajav.

3 Kas ma pean elatise taotlemiseks pöörduma pädeva asutuse või kohtu poole? Kuidas elatise taotlemine toimub?

Alaealise lapse ülalpidamiskohustuse täitmist saab nõuda lapse vanemalt. Kui vanem elatist vabatahtlikult ei maksa, tuleb elatise väljamõistmiseks pöörduda kohtusse. Elatise taotlemiseks tuleb kohtule esitada kas maksekäsu kiirmenetluse avaldus lapse elatisnõudes või hagiavaldus (elatishagi). Alaealisele lapsele elatise nõudmiseks hagiavalduse ja maksekäsu kiirmenetluse avalduse eest riigilõivu tasuma ei pea.

Maksekäsu kiirmenetlus on lihtsustatud menetlus, mille raames saab elatise välja mõista üksnes siis, kui elatist nõutakse alaealisele lapsele, elatist maksma kohustatud vanem on kantud lapse sünniakti, elatise summa ei ületa 1,5 kordset elatise miinimummäära (vt. küsimus 8) kuus ning teine vanem ei vaidle elatise maksmisele vastu. Kui maksekäsu esitamise eeldused ei ole täidetud, tuleb elatise nõudmiseks esitada hagiavaldus lapse elukoha järgsesse maakohtusse.

Täpsemalt saab maksekäsu kiirmenetlusest lapse elatisnõudes lugeda siit. Hagiavalduse vorm lapsele elatise väljamõistmiseks siit.

4 Kas elatise taotluse saab esitada lapse või sugulase (kui saab, siis millise astme sugulase) nimel?

Elatise saamiseks on õigustatud alaealine laps. Kuivõrd alaealine laps on piiratud teovõimega, esitab kohtule lapse nimel hagiavalduse lapse seaduslik esindaja, kelleks on lapse hooldusõiguslik vanem. Kui alaealisele lapsele on määratud eestkostja, esitab lapse seadusliku esindajana hagi eestkostja. Täisealine teovõimeline isik esitab elatishagi iseseisvalt enda nimel.

5 Kuidas leida pädev kohus, kui ma soovin asja kohtusse anda?

Kohtus vanema ülalpidamiskohustuse täitmise nõudmine alaealise lapse suhtes on ülalpidamisasi. Ülalpidamisasjas tuleb hagiavaldus esitada lapse elukoha järgsesse maakohtusse. Kui lapse elukoht ei ole Eestis, esitatakse hagi kostja elukoha järgi. Kui kostja elukoht ei ole Eestis, esitatakse hagi hageja elukoha järgi.

Elatist võib nõuda ka maksekäsu kiirmenetluses (vt vastust küsimusele nr 3).

6 Kas ma pean asja kohtusse andmiseks kasutama vahendaja (nt advokaadi, kesk- või kohaliku asutuse jne) abi? Kui mitte, siis kuidas asja kohtusse andmine toimub?

Alaealisele lapsele kohtu kaudu elatise nõudmiseks on vajalik esitada kohtule hagi, mille koostamiseks ei ole tingimata vaja professionaalset õigusabi ega vahendajat. Kohus mõistab elatise välja alates hagi esitamise kuupäevast, kuid hagi alusel võib kohus elatise välja mõista ka tagasiulatuvalt kuni ühe aasta eest enne hagi esitamist.

Hagiavalduse vorm lapsele elatise väljamõistmiseks siit

7 Kas ma pean asja kohtusse andes tasuma lõive? Kui pean, siis kui suured need lõivud võivad olla? Kas ma saan taotleda menetluskulude katteks menetlusabi, kui mul ei ole piisavalt rahalisi vahendeid?

Alaealisele lapsele elatise nõudmiseks esitatud hagi ja lapse elatisnõudes maksekäsu kiirmenetluse avalduse läbivaatamise eest riigilõivu tasuma ei pea.

Menetluskulude katteks on võimalik taotleda riigi õigusabi või menetlusabi.

Riigi õigusabi korras määratakse isikule Eesti Advokatuuri poolt advokaat. Advokaadi roll on isikut menetluses esindada ja nõustada. Riigi õigusabi on õigustatud saama isik, kes oma majandusliku seisundi tõttu ei suuda õigusabi vajamise ajal tasuda asjatundliku õigusteenuse eest või suudab seda teha üksnes osaliselt või osamaksetena või kelle majanduslik seisund ei võimalda pärast õigusteenuse eest tasumist lihtsat toimetulekut. Riigi õigusabi saamine ei vabasta isikut aga muude menetluskulude kandmisest.

Täpsemalt saab riigi õigusabi kohta lugeda siit
Menetluskulude katteks on võimalik taotleda riigipoolset menetlusabi, kui isik ei suuda majandusliku seisundi tõttu menetluskulusid tasuda või kui ta suudab neid tasuda üksnes osaliselt või osamaksetena. Samuti peab olema piisav alus eeldada, et kavandatav menetluses osalemine on edukas.
Füüsilise isiku menetlusabi taotlus ning teatis taotleja ja tema perekonnaliikmete isikliku ja majandusliku seisundi kohta on kättesaadav siin.

8 Millise ülalpidamise viisi võib kohus määrata? Kuidas arvutatakse elatise summa? Kas kohtuotsust saab elukalliduse suurenemise või pereolude muutumise korral läbi vaadata? Kui saab, siis kuidas see toimub (kas on näiteks olemas automaatne indekseerimise süsteem vms)?

Kohus võib elatise alaealisele lapsele välja mõista kindla summana või muutuva suurusena, määrates ette kindlaks elatissumma suuruse arvutamise alused. Kohus mõistab enamasti elatise välja igakuise maksetena.
Kuni 2021. aasta lõpuni sõltus miinimumelatis miinimumpalgast. Igakuine elatis ühele lapsele ei võinud olla väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära (2018.a 250 eurot ühele lapsele, 2019.a 270 eurot, 2020.a ja 2021.a 292 eurot).
Alates 1. Jaanuarist 2022.a ei sõltu miinimumelatise summa enam kehtivast miinimumpalgast. Elatise summa määrab kohus vastavalt lapse vajadustele, vanemate majanduslikele võimalustele, saadavatele toetustele ning peres kasvavate alaealiste laste arvule. Aluseks võetakse pool lapse keskmisest ülalpidamiskulust kuus (elatise baassumma 209.20 eurot, mida korrigeeritakse eelmise aasta tarbijahinnaindeksi muutuse võrra iga aasta 1. aprillil).
Elatise summa määramisel võetakse arvesse järgnevaid asjaolusid: **Kohustatud vanema sissetulek.** Reeglina lisatakse baassummale 3% eelneva kalendriaasta Eesti keskmisest brutokuupalgast. Lisatav summa arvutatakse ümber iga aasta 1. aprillil. **Elatist saavate laste arv samas peres.** Arvestades võimalust kulusid veidi koondada mitme lapse korraga kasvatamisel (mööbli, riiete, mänguasjade korduvkasutus jms), on alates teisest lapsest elatise summa 15% väiksem kui esimese lapse elatise summa. Elatise summat ei vähendata mitmike puhul ja laste puhul, kelle vanusevahe on suurem kui kolm aastat.
Peretoetused. Elatise summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse lapsetoetust ja alates 01.02.2023 kehtima hakanud perekonnaseaduse redaktsiooni kohaselt pooles ulatuses lasterikka pere toetust. Kui neid toetusi saab elatise nõudja, arvestatakse pool toetusest iga lapse kohta elatise summast maha. Kui aga elatise maksja, siis arvestatakse see summa elatisele juurde. Lasterikka pere toetust arvestatakse muudatuse kohaselt elatise väljamõistmisel ka siis, kui seda ei maksta vaid ühiste laste eest. Seega, kui tegemist on kärgperega, kus kasvab eelmisest suhtest kaks last ja vanem on uues suhtes saanud lapsi juurde, millega seoses on perel tekkinud õigus saada lasterikka pere toetust, võetakse elatise arvutamisel lasterikka pere toetusest arvesse pool. See jaguneb elatist nõudva ja elatist maksma kohustatud lapsevanema vahel võrdselt ning jagatakse omakorda kogu pere laste arvuga, kelle eest perele lasterikka pere toetust makstakse.
Lapse jagatud elukoht. Kui laps viibib elatist maksva vanema juures aasta lõikes keskmiselt vähemalt 7 ööpäeva kuus, vähendatakse elatise summat proportsionaalselt kohustatud vanemaga koos veedetava ajaga. Seega kui laps viibib mõlema vanema juures võrdselt, saab elatist nõuda vaid juhul, kui seda tingivad lapse suuremad vajadused, vanemate sissetulekute oluline erinevus või on lapsega seotud kulutused vanemate vahel ebavõrdselt jaotunud. Täpsemalt on võimalik lugeda ning tutvuda elatiskalkulaatoriga siin.
Enne 1. jaanuari 2022 tehtud kohtulahendite summad automaatselt ei vähene. Kui kohtulahendi kohaselt on vanem kohustatud tasuma alaealisele lapsele elatist senise miinimummäära või poole töötasu alammäära ulatuses kuus, siis see summa n-ö külmutatakse 2021. aasta tasemel (292 eurot kuus) ja töötasu alammäära edasisel suurenemisel elatise summa sellest tulenevalt enam ei suurene.
Kui enne 2023. aasta 1. veebruari tehtud kohtulahendi kohaselt on vanem kohustatud tasuma alaealisele lapsele elatist muutuva suurusena ja elatise suurus sõltub lasterikka pere toetuse suuruse muutumisest, arvutatakse kohtulahendi alusel väljamõistetud elatise suurust perekonnaseaduse alates 2023. aasta 1. veebruarist kehtiva redaktsiooni § 101 lõike 5 alusel.
Kohus võib miinimumelatise summat suurendada ja mõjuval põhjusel ka vähendada. Seaduses tood valemi abil arvutatud miinimumelatist võib suurendada:
lähtuvalt lapse tegelikest vajadustest;
kummagi vanema sissetulekust;
lapsega seotud kulutuste tegelikust jaotusest vanemate vahel.
Kui kohustatud vanema sissetulek on keskmisest suurem, siis võib lisada elatise baassummale näiteks 3% kohustatud vanema tegelikust sissetulekust keskmise brutokuupalga asemel. Elatist vähendada saab vaid mõjuval põhjusel. Mõjuvaks põhjuseks võib olla vanema töövõimetus või olukord, kus vanemal on teine laps, kes osutuks juhul, kui mõistetakse välja miinimumelatis, elatist saava lapsega võrreldes varaliselt vähem kindlustatuks.
Kui elatise suurust muudetakse, siis üldjuhul on võimalik elatise suurust muuta alates lahendi tegemisest, st. ei ole võimalik muuta juba tekkinud elatise võlgnevust.
Kui selleks on mõjuv põhjus, võib kohustatud isik nõuda, et tal võimaldataks anda ülalpidamist muul viisil. Vanemad võivad oma lapse ülalpidamise kohustuse täitmist omavahelisel kokkuleppel täpsustada ja määrata kindlaks, missugusel viisil ja kui pika ajavahemiku kaupa tuleb ülalpidamist anda.

9 Kuidas ja kellele elatist makstakse?

Ülalpidamist antakse üldjuhul raha perioodilise maksmisega. Kui selleks on mõjuv põhjus, võib alaealise lapse ülalpidamiseks kohustatud isik nõuda, et tal võimaldataks anda ülalpidamist muul viisil. Alaealise lapse vanem täidab lapse ülalpidamise kohustust elatise maksmise teel eeskätt juhul, kui ta ei ela lapsega koos või kui ta ei osale lapse kasvatamises. Elatist makstakse iga kalendrikuu eest ette. Kuigi elatise saajaks on laps, tuleb elatis üldjuhul maksta teisele vanemale. Otse lapsele võib elatist maksta siis, kui vanemad on selles kokku leppinud või on olemas sellekohane kohtulahend.

10 Kui kohustatud isik (võlgnik) hoiab elatise maksmisest kõrvale, siis kuidas sundida teda makseid tegema?

Kui on olemas jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluv kohtuotsus elatise väljamõistmiseks, kuid teine vanem ei täida seda, tuleb pöörduda kohtutäituri poole. Kui võlgnik otsuses määratud makseid ettenähtud ajal ei tasu, korraldab kohtutäitur hagi tagamist taotlenud isiku avalduse alusel võlgniku vara arestimise. Võlgniku vara arestimiseks tuleb kohtutäiturile esitada kohtuotsus ning täitmisavaldus. Täitmisavaldusse tuleb märkida informatsioon võlgniku ning võimaluse korral tema vara kohta (elukoht, kontaktandmed, teadaolevad andmed vara kohta). Kui sissenõudja soovib, et täitur kasutaks võla sissenõudmiseks kõiki seaduses ettenähtud võimalusi, siis tuleb täitmisavalduses märkida, et sissenõudja soovib nõude pööramist võlgniku kinnisasjale, vallasvarale ja nõudeõigustele. Elatis alaealisele lapsele on täitemenetluses eelisseisundis teiste nõuete ees ning elatisnõude rahuldamiseks on võimalik vara arestida suuremas ulatuses ning peatada kohtumäärusega tähtajatult ka järgnevad õigused ja lubade kehtivused: jahipidamisõigus, mootorsõiduki juhtimisõigus, relvaluba ja relvasoetamisluba, väikelaeva ja jeti juhtimisõigus, kalastuskaart.

11 Palun kirjeldage lühidalt võimalikke piiranguid elatise maksmisel, eelkõige võlgniku kaitse eeskirju ning aegumis- ja igamistähtaegu teie täitesüsteemis.

Isik vabaneb ülalpidamiskohustusest selles ulatuses, milles ta ei ole tema muid kohustusi ja varalist seisundit arvestades võimeline andma teisele isikule ülalpidamist, kahjustamata enese tavalist ülalpidamist. Vaatamata eeltoodule, ei vabane vanem enda alaealise lapse ülalpidamiskohustusest. Samuti võib kohus kohustatud isiku (võlgnik) ülalpidamiskohustuse täitmisest vabastada, täitmist ajaliselt piirata või elatise suurust vähendada, kui kohustuse täitmist on äärmiselt ebaõiglane nõuda, näiteks juhul kui ülalpidamist saama õigustatud isiku abivajadus on tekkinud tema enda ebamõistliku käitumise tagajärjel.
Ülalpidamist ja kohustuse täitmata jätmise tõttu tekkinud kahju hüvitamist saab nõuda tagasiulatuvalt maksimaalselt kuni ühe aasta eest enne elatishagi kohtule esitamist. Elatise maksmine kui ülalpidamiskohustuse täitmise nõude aegumistähtaeg on kümme aastat iga üksiku kohustuse jaoks. Aegumistähtaeg

algab selle kalendriaasta lõppemisest, mil kohustusele vastav nõue muutub sisse nõutavaks. Ülalpidamiskohustus on isiklik kohustus, mis lõpeb õigustatud või kohustatud isiku surmaga, erisused on ettemaksete ja tasaarvestuste suhtes.

12 Kas mind saab elatise sissenõudmisel abistada mõni organisatsioon või ametiasutus?

Piiriüleste elatisvaidluste korral saab elatise sissenõudmisel abistada Justiitsministeeriumis asuv keskasutus, milleks on Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika osakonna rahvusvahelise justiitskoostöö talitus.

Elatise nõudega kohtusse pöördudes on võimalik taotleda riigi õigusabi. Siseriiklike elatisnõuete puhul eraldi abistavaid organisatsioone ja ametiasutusi ei ole.

13 Kas (valitsus- või eraõiguslikud) organisatsioonid võivad teha võlgniku eest elatise täielikke või osalisi ettemakseid?

Alates 01.01.2017 on last kasvataval vanemal õigus taotleda riigipoolset elatisabi sotsiaalkindlustusametist kohtumenetlusaegset ja täitemenetlusaegset elatisabi. Elatisabi on ajutine riigipoolne abi last üksi kasvatavale ja tema ülalpidamise eest hoolitsevale vanemale. Riik maksab elatist vanema eest, kes elatist ei maksa, nõudes selle raha hiljem elatist mitte maksnud vanemalt tagasi. Elatisabi saamise eelduseks on kohtult elatise väljamõistmise taotlemine maksekäsu kiirmenetluses või hagimenetluses.

Elatisabiga tagatakse lapsele kuni 200 eurot kuus.

Täpsem info taotlemisest leitav siit.

14 Kui mina elan asjaomases liikmesriigis, aga võlgniku alaline elukoht asub muus liikmesriigis:

14.1 Kas ma saan abi kõnealuse muu liikmesriigi ametiasutuselt või eraõiguslikult organisatsioonilt?

Elatise saamiseks Euroopa Nõukogu määruse nr 4/2009 alusel saab abi Justiitsministeeriumi rahvusvahelise justiitskoostöö talituselt.

Elatise taotlemiseks välisriigis tuleb esitada taotlus elatisasja algatamiseks Justiitsministeeriumi rahvusvahelise justiitskoostöö talitusele ja välisriigi pädevale asutusele. Lisada tuleb koopia lapse või laste sünnitunnistusest või isaduse tuvastamise kohtuotsusest, kui isadus ei ole tuvastatud, tuleb see märkida välisriiki minevasse taotlusesse.

Taotlus on kättesaadav siit.

14.2 Kui saan, siis kuidas selle asutuse või organisatsiooniga ühendust võtta?

Justiitsministeeriumi rahvusvahelise justiitskoostöö talitusega saab ühendust võtta telefoni teel +372 54470031 ja +372 58775692 ning e-posti teel central.authority@just.ee ja keskasutus@just.ee.

15 Kui mina elan muus liikmesriigis ja võlgnik asjaomases liikmesriigis:

15.1 Kas ma saan esitada taotluse otse asjaomase liikmesriigi ametiasutusele või eraõiguslikule organisatsioonile?

Teises riigis elava taotleja nõue saab kõige parema käsitluse kui pöördutakse oma asukohariigi vastava pädevusega ametkonna poole, kes omakorda võtab ühendust Eesti Justiitsministeeriumis asuva keskasutusega.

15.2 Kui saan, siis kuidas selle ametiasutuse või organisatsiooniga ühendust võtta ja missugust abi võidakse mulle osutada?

vt. vastust küsimusele nr 14.1

16 Kas asjaomane liikmesriik on alla kirjutanud 2007. aasta Haagi protokollile?

Haagi 2007 Elatise protokoll on Euroopa Liidu poolt ratifitseeritud, mille liige on Eesti alates 01.05.2004. aastast.

17 Kui asjaomane liikmesriik 2007. aasta Haagi protokollile alla kirjutanud ei ole, siis missugust õigust kohaldatakse elatisnõude suhtes vastavalt tema rahvusvahelise eraõiguse normidele? Millised need normid on?

Vt vastust küsimusele nr 16.

18 Milliste normidega tagatakse õiguskaitse kättesaadavus ELi siseste piiriüleste juhtumite korral (vastavalt ülalpidamiskohustuste määruse V peatüki struktuurile)?

Euroopa Liidu siseste piiriüleste elatise taotlemise juhtumite korral on võimalik saada määrusele vastavalt riigi õigusabi ja menetlusabi. Nii tagatakse, et isikul oleks menetluses vastavate õigusteadmistega esindaja ning et tal oleks juurdepääs õigusemõistmisele menetluskulude kandmise kaudu. Riigi õigusabi ja menetlusabi puudutavate normide juures viidatakse, et siseriiklikku õigust kohaldatakse niivõrd, kuivõrd Euroopa Nõukogu määrus nr 4/2009 ei sätesta teisiti. Printsiibina laienevad Euroopa Liidu liikmesriikides elavatele isikutele samad tagatised nagu Eestis elavatele isikutele. Piiriüleste elatisjuhtumite puhul on võimalik saada keskasutuselt ehk Justiitsministeeriumi rahvusvahelise justiitskoostöö talituselt õigusabi ja nõustamist ning riigi õigusabi ja menetlusabi vastavalt Euroopa Nõukogu määrusele nr 4/2009 ja sellega katmata osas siseriikliku õiguse alusel.

19 Milliseid meetmeid on asjaomane liikmesriik võtnud, et tagada ülalpidamiskohustuste määruse artiklis 51 loetletud toimingute elluviimine?

Loodud on keskasutus, mis piiriülese õigusalase koostöö puhul on Justiitsministeeriumrahvusvahelise justiitskoostöö talitus. Seega elatise saamiseks Euroopa Nõukogu määruse nr 4/2009 alusel saab abi Justiitsministeeriumi rahvusvahelise justiitskoostöö talituselt, kes menetleb rahvusvahelisi õigusabitaotlusi.

See veebileht on osa portaalist „Teie Euroopa“.

Sooviksime teilt tagasisidet selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

This webpage is part of an EU quality network

Viimati uuendatud: 22/02/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.